

Adı ve Soyadı:

No:

CEVAP ANAHTARI

OSMANLI TARİHİ VİZE SORULARI

S.1- Fatih Kanunnamesi hakkında bilgi veriniz. (30 p.)

S.2-Fatih'in Karadeniz siyaseti hakkında bilgi veriniz. (30 p.)

S.3-II. Bayezid döneminin genel bir değerlendirmesini yapınız. (40 p.)

Süre: 70 dakika. Başarılar dilerim.

C-1. İstanbul'un fethi Osmanlı Devleti için yeni bir çağın ve devletten imparatorluğa geçişin başlangıcı olmuştur. Batıp eden yıllarda gerçekleşen diğer fetih hareketleri, yeni kanunlar topraklar ve siyasi gelişmeler devletin idari, askeri, sosyal ve iktisadi yapısını bir esasa bağlanmayı gerektirmiştir. Baskınlara ve otoritesiz bir yapıya sahip olan ve devlet idaresini tam bir intizam içinde yürütmek isteyen Fatih, kendisinden önce mevcut olan devlet teşkilatını ve teşrifatı bazı ilavelerle bir kanunname halinde tespit etmiş ve bu maddelere kesin şeklini vermiştir. Bu düzenlemelerde Fatih'in idare ve hukuk sisteminde mutlak ve merkezi otoriteyi gerçekleştirme hedeflemiştir.

Fatih döneminin sonlarında Kanunî Mehmed Paşa'nın sadrazamlığı döneminde Osmanlı Devleti'nde o zamana kadar geçerli olup tedvin edilmediği kanunların derlenmesi suretiyle hazırlanan kanunname sade ve acık bir dille yazılmıştır. Bir nüshası Uyguna Milli Kütüphanesinde bulunmaktadır. Kanunname Ali Osman'ın muhtevanından Ne kes idris-i Bittis'im Neşt Behişt adlı eserde bahsedilmektedir.

Osmanlı Devleti'nin protokol kuralları ve devlet ileri gelenlerinin protokoldeki yeri, padişaha defnedan kimlerin orada bulunabileceği, seray gelenlerinin bayramlaşma törenleri, sualar, cerahlar, vezirler, devlet görevlileri ve haredan mensuplarına ait elkaplar vs. kimileri sairen kanununun en önemli kısımlarından biri olarak Fatih ile ilgili bulunmaktadır. Kanunname, Abdülkadir İzzetî tarafından "Fatih Sultan Mehmed Atam Dedem Kanunu Kanunname-i Ali Osman" adıyla hazırlanarak yayımlanmıştır.

C-2. İstanbul'un fethiyle Başarlarda saptanan hakimiyet fethi Başarlarda bağlantılı olan Karadeniz sahilleriyle ilgilenmeye sevk etmiştir. Bu dönemde Karadeniz sahillerinde Cerevnilere ait köbütler bulunmaktaydı. Feth, ilk etapta Kırım Hanı ile işbirliği yaparak Cerevnileri söktürmüştü, bölgede Osmanlı nüfusunu yerleştirme siyaseti izlemiştir. Bu sırada Cerevniler Başarların Osmanlı kontrolüne geçmesi açısından dolayı Karadeniz kıyılarındaki köbütleri ile ilişkileri konusunda endişeye düşmüşlerdir. Pıcar ^{Önemli} boyutunun yanı sıra Karadeniz bir Türk gelidi yapmak isteyen Feth Amması'ya ele geçirmiştir. Ardından Türkleri bir bayrak altında toplamak düşüncesinin de etkisiyle Kastamonu - Sinop koruluğunda hakim olan ve Karamangullardan sonra en güçlü beylik konumunda bulunan İsfendiyargulları ile mücadeleye girmiştir. Sinop ve çevresinin ele geçirilmesinden sonra Trabzon'a yönelmiştir, şehir ele geçirilerek Trabzon Rum İmparatorluğu ortadan kaldırılmıştır. Ardından tarih, jeopolitik, İktisadi önem sahip olan ve Cerevni köbütleri üzerinde hak iddia eden Kırım Hanlığına yönelmiştir. Kefe kuşatılmış ve fakat Çerçes Kırım sahillerindeki Cerevni köbütleri ele geçirilmiştir. Kırım Hanlığı önünde Osmanlı hakimiyeti saptanmıştır. Böylece Karadeniz bir Türk gelidi haline getirilmiştir.

C-3. II. Bayezid Örnevi (1481-1512)

Başa geçmesi - Cem Olayı

Kıtlığı - Feth siyaseti

Başdan Seferi

Mora Seferi

Menkiklulara Savaş

Sakart Devleti'nin Kınıması - Şah Kulu Bıyanı

Endülüster mahlukatları ve Yahudilerin Çetvitesi

Rusya ile İlişkiler

Ordu ve Donanmanın İstih

Umur Sistemine Aşerlere

Koramangulların Ortadan Kaldırılması

